

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: **P.**, zastúpený: **V.**, proti povinnému: **O.**, zastúpený opatrovníkom Elenou Orocockou, súdnou tajomníčkou Okresného súdu Vranov nad Topľou, **o vymoženie 777,19 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn.: 72Er/213/2012, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 12. apríla 2013 č. k.: 14CoE/34/2013-42, takto

r o z h o d o l:

Dovolanie oprávneného sa **o d m i e t a**.

Povinnému sa náhrada trov dovolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e:

Súdny exekútor požiadal exekučný súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podľa § 44 Zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) na základe rozhodcovského rozsudku z 30. septembra 2011 sp. zn.: ISB0910019, ktorý vydal STÁLÝ ROZHODCOVSKÝ SÚD zriadený pri R. (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“).

Okresný súd Prešov uznesením z 10. mája 2012 č. k.: 72Er/213/2012-14 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že oprávnený svoj nárok podľa odôvodnenia rozhodcovského rozsudku oprel o Zmluvu o úvere, ktorú právny predchodca oprávneného – P. uzavrel s povinným. Súčasťou tejto úverovej zmluvy boli Obchodné podmienky pre úver, v ktorých bola upravená v článku 11.2 aj rozhodcovská doložka, na základe ktorej si založil uvedený rozhodcovský súd svoju právomoc. Poukázal na § 54 ods. 1 a § 53 ods. 1 Občianskeho

zákonníka a dospel k záveru, že dojednanie rozhodcovskej doložky je neprijateľnou podmienkou, ktorá je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. Aj v danom prípade povinný nemal možnosť podstatným spôsobom obsah predmetnej zmluvy ovplyvniť, nakoľko jej súčasťou sú všeobecné podmienky. Obsah zmluvy bol dopredu daný a spotrebiteľ ju mohol prijať buď ako celok alebo odmietnuť. Rovnako obsah rozhodcovskej doložky bol dodávateľom vopred pripravený. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal. V tejto súvislosti poukázal na stanovisko Súdneho dvora EÚ vo veci C-243/08. S poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn.: 2Cdo/245/2010 a na § 4 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „zákon č. 244/2002 Z. z.“) uviedol, že v danom prípade nie je zachovaná písomná forma rozhodcovskej doložky.

Na odvolanie oprávneného Krajský súd v Prešove, ako súd odvolací, napadnutým uznesením uznesenie súdu prvého stupňa (exekučného súdu) potvrdil. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že najvyšší súd už vo viacerých rozhodnutiach konštatoval oprávnenie exekučného súdu preskúmať existenciu rozhodcovskej zmluvy (3Cdo/146/2011, 6Cdo/143/2011, 2Cdo/245/2010, uznesenie Ústavného súdu SR vo veciach IV. ÚS 55/2011, IV. ÚS 60/2011. Odvolací súd poukázal na stanovisko občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia Krajského súdu v Prešove z 27. septembra 2010 v zmysle ktorého zmluvná podmienka v štandardnej formulárovej zmluve, ktorá nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná a ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok na návrh dodávateľa mohol byť exekučným titulom. Uviedol, že súd prvého stupňa postupoval správne, keď žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Ďalej uviedol, že s oprávneným nie je možné súhlasiť, že išlo o naplnenie § 93b Zákon o bankách. Toto ustanovenie vyžaduje individuálne vyjednanie rozhodcovského konania zo strany spotrebiteľa, a to po poučení o dôsledkoch jeho rozhodnutia. Dodávateľ tak musí postupovať spôsobom preukázateľným. Zákonom vyžadované poučenie spotrebiteľa nenapĺňa taký postup dodávateľa, ak sa rozhodcovská doložka uvedie len ako súčasť zmluvy alebo ako súčasť obchodných podmienok. Oprávnený v tomto smere dôkazné bremeno nesplnil. Odvolací súd dospel k záveru, že výhradná

rozhodcovská doložka v spotrebiteľskej zmluve, ktorá zakladá výlučnú právomoc rozhodcovského súdu, ktorá nebola individuálne dohodnutá, je neprijateľnou podmienkou. Takéto zmluvné ustanovenie je podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka a § 23a Zákona o ochrane spotrebiteľa neprijateľnou podmienkou. Keďže v danej veci nedošlo k platnému uzavretiu rozhodcovskej zmluvy medzi zmluvnými stranami, došlo tým k založeniu nedostatku právomoci rozhodcovského súdu na rozhodnutie v predmetnej veci, čo má za následok materiálnu nevykonateľnosť (nezáväznosť) rozhodcovského rozsudku.

Proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie. Svoje dovolanie odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. a) a § 237 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), že sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ustanovením § 237 písm. d) O. s. p., že v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, ustanovením § 237 písm. e) O. s. p., že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, ustanovením § 237 písm. f) O. s. p., že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Ďalej svoje dovolanie odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. b) O. s. p., že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a ustanovením § 241 ods. 2 písm. c) O. s. p., že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zmenil tak, že poverí súdneho exekútora vykonaním exekúcie alebo alternatívne, aby uznesenie odvolacieho súdu a súčasne uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinný sa k dovolaniu oprávneného nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania v zmysle § 240 ods. 1 O. s. p. a po preskúmaní veci v zmysle § 242 ods. 1 O. s. p. dospel k záveru, že v danej veci dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým v zmysle § 236 ods. 1 O. s. p. možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa. V danej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadol oprávnený dovolaním, nemá znaky žiadneho z uznesení upravených v uvedených ustanoveniach. Preto prípustnosť dovolania v zmysle § 239 ods. 1, 2 O. s. p. nie je proti napadnutému uzneseniu daná.

V preskúmvanej veci by prichádzala do úvahy prípustnosť dovolania oprávneného len, ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. Oprávnený však procesné vady konania uvedené v § 237 písm. b), c) a g) O. s. p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo, preto prípustnosť dovolania z týchto ustanovení nevyplýva.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávneného, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jeho dovolania podaného v danej veci sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v dovolacom konaní v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad najvyšší súd uvádza rozhodnutia zo 4. apríla 2013 sp. zn.: 3Cdo/224/2012, zo 14. mája 2013 sp. zn.: 3Cdo/295/2012, zo 14. mája 2013 sp. zn.: 3Cdo/182/2012, zo 14. mája 2013 sp. zn.: 3Cdo/6/2013, z 12. júna 2013 sp. zn.: 3ECdo/9/2013, z 12. júna 2013 sp. zn.: 3ECdo/37/2013, z 12. júna 2013 sp. zn. 3ECdo/8/2013, z 27. júna 2013 sp. zn.: 3Cdo/237/2012, z 27. mája 2013 sp. zn.: 3Cdo/227/2012, z 3. júla 2013 sp. zn.: 3ECdo/106/2013, z 19. septembra sp. zn.: 5Oboer/19/2013, z 19. septembra 2013 sp. zn.: 5Oboer/33/2013 a konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. S prihliadnutím na požiadavku procesnej ekonomiky preto najvyšší súd na odôvodnenia týchto rozhodnutí v podrobnostiach poukazuje s tým, že sa s nimi v plnom rozsahu stotožňuje aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku najvyšší súd konštatoval, že:

Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O. s. p.) je daná iba, ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť; rozhodovanie súdov v exekučných veciach, ale vyplýva priamo zo zákona (vid' napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku).

Prekážku rozsúdenej veci (§ 237 písm. d/ O. s. p.) pre exekučné konanie netvorí rozhodcovský rozsudok vydaný v rozhodcovskom konaní, lebo rozhodcovské konanie nemá charakter exekučného konania.

Ustanovenie § 237 písm. e) O. s. p. dopadá len na tie prípady, v ktorých súd prejednal a meritórne rozhodol vec, hoci nebol podaný žiadny návrh na začatie konania vo veci, ktorý nemôže začať bez návrhu (oprávnený ale podal návrh na vykonanie exekúcie).

Pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku sa vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu, pričom oboznamovanie sa s obsahom listín zamerané na posúdenie splnenia podmienok konania sa nemusí vykonávať na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného.

Ak sa exekúcia navrhuje na podklade rozhodnutia takého rozhodcovského súdu, ktorý nemal právomoc vydať ho, zamietnutím žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sa oprávnenému neodopiera právo na výkon rozhodnutia.

Pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor so spotrebiteľom prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok (R 46/2012).

Postup banky nezodpovedal v danom prípade ustanoveniu § 93b ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, pretože rozhodcovská doložka nebola naformulovaná tak, aby založila právomoc rozhodcovského súdu zriadeného bankami alebo ich záujmovým združením (viď § 67 ods. 1 a 2 zákona č. 510/2002 Z. z. o platobnom styku a o doplnení a zmene niektorých zákonov).

Nedôvodná a irelevantná je aj námietka oprávneného, že slovenský preklad Smernice nie je správny.

K uvedeným záverom najvyšší súd dospel aj v preskúmvanej veci. Dovolací súd sa stotožnil s názorom, že v danom prípade uzavretá rozhodcovská doložka – z dôvodov vysvetlených už súdmi nižších stupňov – je neprijateľná podmienka spotrebiteľskej zmluvy (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka), čo zakladá jej neplatnosť. Neplatná rozhodcovská

doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vydať označený rozhodcovský rozsudok, ktorý vzhľadom na to nie je vykonateľným exekučným titulom.

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O. s. p. a iné vady konania v zmysle § 237 O. s. p. neboli dovolacím súdom zistené.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie oprávneného odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c) v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je tento opravný prostriedok prípustný.

Právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo povinnému zmysle § 243b ods. 5, § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p., t. j. podľa úspechu účastníkov v dovolacom konaní. Najvyšší súd Slovenskej republiky však žiadne trovy dovolacieho konania povinnému nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 14. apríla 2014

JUDr. Anna Marková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Ingrid Habánová